

[Chr. Nielsen.]

øget styrke rejse netop dette spørgsmål. Og vær forvisset om, at de nye tusinder af boligløse, der kommer til, også ønsker det forhold draget frem, og de gamle, som jo tydeligt nok fornylig har understreget den nødstilstand, der præger deres hjem, vil også have dette forhold frem til behandling.

Det er ligegyldigt, hvorhen man kaster blikket på den militære foretagsomhed her i landet. Overalt bliver man overbevist om, at det absolut ikke holder stik, når man i sin tid fortalte, at oprustningen ikke ville betyde social forringelse. Lad os blot se på det kolossale byggeri, som militæret snart sagt i hvert eneste sogn her i landet er i gang med. Det er jo simpelthen et byggeri, der tilsidesætter ethvert hensyn til befolkningens sociale og kulturelle standard, og så har amerikanerne oven i købet den frækhed at påstå, at det langt fra går hurtigt nok. Men lad det være sagt, at når bolig-nøden stiger dag for dag, så betyder dette først og fremmest en forringelse af det sociale niveau her i landet, og årsagen er ene og alene den, at militæret beslaglægger materiale og arbejdskraft i et sådant omfang, at der kun levnes muligheder for opførelsen af et beskedent antal boliger. For nogen tid siden hævdede folketingsmand Bertel Dahlgaard, at militæret beslaglagde materiale og arbejdskraft i et omfang, der betød ca. 10 000 færre boliger. Jeg tror personlig, at dette tal er sat altfor lavt. Blot en enkelt detaille i det militære byggeri som opførelsen af depoter og garager viser, at tallet må være meget højere. For øjeblikket bygges der ikke mindre en ca. 90 000 m² garager og depoter her i landet, hvilket svarer til omtrent 2 000 2 værelser lejligheder. Men dertil kommer, at disse garager og depoter bygges på en særlig materialekrævende måde, så at de ved opførelsen koster ca. 1 400—1 500 kr. pr. m², medens boligbyggeri i dag koster ca. 350 kr. Jeg tror selvfølgelig ikke, at denne 4-dobling af prisen udelukkende skyldes, at man bruger så mange flere materialer, en del flere bruger man naturligvis, men den skyldes også, at den gamle værnemagerånd i høj grad lever op til ny dåd i dagens Danmark. I hvert fald er jeg ikke et øjeblik i tvivl om, at alene byggeriet af depoter og garager

betyder mindst 6 000—7 000 færre lejligheder her i landet.

Men når vi hertil lægger det kolossale forbrug af materialer, der foregår på de store flyvepladser rundt om i landet, ved Aalborg, ved Karup, ved Værløse og ved Skrydstrup, ja så får man først rigtig fornemmelsen af, hvor fantastisk krævende militæret er med hensyn til materialer og bevillinger. Jeg aflagde fornylig et besøg på Skrydstrup flyveplads, hvor man ikke kan klare sig med de almindeligt bekendte betonblandemaskiner, men har opstillet en centralstation, fordi man daglig forbruger 1 200 sække cement, og det skal man vedblive med i ca. 2 år. Når man så tager i betragtning, at dette kun er en enkelt flyveplads, så fatter man rækkevidden af det militære byggeri, der er i gang. Eller et andet sted. På Langelands sydøstlige spids opfører militæret i dag bunkers og batterier. Foreløbig har man rekvireret 500 t jern til armering af en radarstation og de kanonbatterier, der skal opføres — og samtidig er øens boligbyggeri praktisk taget gået i stå, fordi militæret simpelthen har beslaglagt et helt års produktion fra øens eneste teglværk.

Når der til disse eksempler lægges, hvad der medgår til opførelse af bunkers og kaserner og mange andre ting, så forstår man, at det er titusinder af lejligheder, der undrages den danske befolkning. Og at det altsammen koster mange penge, turde selvfølgelig være hævet over enhver tvivl. Jeg har allerede berørt det, fordi det jo netop er det, der i allerhøjeste grad fremkalder utilfredshed hos flertallet af Danmarks befolkning, at man daglig føler, hvor tyngende denne oprustning virker på hjemmene.

Det mest beklagelige ved denne udvikling synes jeg er det forfærdelige hemmelighedskræmmeri, der finder sted vedrørende alt, hvad militæret foretager sig. Det er jo praktisk talt således, at den danske befolkning er holdt i uvidenhed om det meste af det, militæret har i gang. Ja, i ny og næ tilgår der offentligheden en meddelelse om, at nu har finansudvalget bevilget så og så mange millioner kroner. Men spredt som disse meddelelser er, giver de overhovedet ikke befolkningen nogen forklaring på, hvad det er der foregår eller forestår, for det